

Dienos naujienos

DAILY NEWS

REDAKCIJA: KEMPTEN, LITHUANIAN CAMP, ROTTACHSTR. 15 / II BL. 41 K./ TELEF. NR. 3211/15

Mr.121/308/

Šeštadienis, 1946.V.25.

IS VISO PASAULIO

- PREZ. TRUMANAS, kaip Londonas praneša, vakar streikuojantiems geležinkelininkams paskelbė ultimatumą. Jei iki šios dienos 23 val. mūsų laiku geležinkelininkų streikas nesiliaus, tai JAV geležinkelių eismas bus perduotas karinei apsaugai. Rengiamas ypatingas streikų įstatymas. Prez. Trumanas radijo kalboje pabrėžė, jog tas streikas yra sunki krizė Amerikai. Sukeltas jis tam tikros grupės, kuri savo privačius interesus stato aukščiau kaip visuomenės gerovei. 100.000 t. kviečių dėl to streiko jau susilaikė, nors jie reikalingi Europai šelpti. Jei nebus tuoj atstatytas susisiektimas, tai čia ir Europoje žmonės turės badu mirti. Ryšium su tuo, kaip Londonas praneša, gen. Eisenhoweris atšauktas iš atostogų. Vakare Amerikoje buvo sustojęs beveik visas geležinkelių susisiektimas. Baltuosiuose Rūmuose be atvaigos eję pasitarimai dėl geležinkelininkų streiko.

- MASKVOJE, TEHERANE IR TEBRISE, kaip Londonas vakar pranešė, paskelbta, jog iš Azerbeidžano rusų kariuomenės igulos jau galutinai evakuotos. Maskvoj pareiškama, kad rusai visiškai pasitraukę iš Azerbeidžano gegužės 9 d. Persijos min. pirmininkas pranešęs, jog persų komisija, nusiųstoji Azerbeidžanui, tą pasitraukimą patvirtinusi. Tuo tarpu duota instrukcija Persijos pasiuntiniui Vašingtone, H. Alai, apie tai informuoti P.S. Tarybą. Princ. Pirouzi taip pat tvirtina, kad rusai gegužės 9 d. baigę pasitraukti iš Azerbeidžano ir kad tenai jau nebesej jokių sąjungininkų igulų nei karinių medžiagų. Steinančiai sveikėtą būsiąs sprendžiamas Persijos klausimo išėmimas iš PST darbotvarkės. Tuo tarpu, kaip Frankfurtas praneša, persų ir azerbeidžanų komisija tirianti įvykusį susidūrimą Azerbeidžano provincijos pasieny.

- D. BRITANIJOS IR EGIPTO SANTYKIAI buvo gvildenami vakar Žem. Rūmuose ryšium su laikinai nutrūkusiomis Kairo derybomis tarp britų ir egiptiečių dėl 1936 m. sutarties pakeitimo. Bėvinas aiškiai pasakė, jog jo vyriausybė esanti nuomonės, kad visos igulos turi būti atitrauktos iš Egipto, įskaitant ir Suecą. Teke pasirinkti vieną iš dviejų: arba vertoti priovartą, arba draugiškumą. Jis pasirinkęs draugiškumą. "Aš noriu daugiau pasitikėti, negu šaudyti" - pareiškęs Bėvinas. Dėl britų igulų atitraukimo vacumo nepasidarys. Jei nebūtų garantuotas saugumas, tai to nebūtų daroma. Nauja gynybos sistema pakeičiama buvusioji sistema. Per debatus, kaip Londonas praneša, iš opozicijos Edonas pareiškęs, jog iš Egipto vietovių būtų galima atitraukti britų igulas, bet tik ne iš Sueco. Be to, Kairo pasitarimuose turėtų dalyvauti visos Egipto partijos, tuo tarpu nacionalistai laikasi nušėliai. Churchillio nuomone, Suecą susisiek. rebus galima išlaikyti, jei ten nestacionuos britų igulos. Tik 1936 m. sutarties garantuojanti išlaikyti susisiektimą Suecū.

- IMPERIJOS DIENA vakar buvo švenčiama D. Britanijoje. Po 5 savaitžių darbo, baigiantis dominijų konferencijai, išleistas komunikatas, kuriame sakoma, kad D. Britanija ir jos dominijos visomis išgalėmis rėms JTO notik pasaulio taikai išlaikyti, bet ir jo ekonominei pažangai ir socialinei gerovei.

- APIE PRANCŪZIJOS IV RESPUBLIKOS GIMIMĄ per Londono radiją vakar kalbėjo komentatorius P. Petersen, tik ką grįžęs iš Paryžiaus. Jis pabrėžė

Jog Prancūzijos konstitucijos atmetimą per tautos balsavimus lėmė ne pačios konstitucijos pobūdis, pvz., kad ji numato parlamentą iš vienerių rūmų, kad prezidento teisės per daug apribojamos ir kit., bet jaučiamas pavojus dėl diktatūros išsigalėjimo. Stipriausia lig- šiol tonai partija buvo komunistų, ir ji norinti išsigalėti valdžioje. Socialistai, nors ir būdami koalicijoje su komunistais, taip pat ne- visi balsavę už konstituciją, bijodami, kad neišsigalėtų viena partija diktatūros forma ir kad parlamentui nepadarėtų galo. Praktiškai ko- munistai ir toliau liksią stipriausia partija. Vis dėlto padėtis imanti keistis. Katalikų respublikonų liaudies partija yra trečio- ji stipriausia Prancūzijos partija. Socialistai išlaikysią savo po- zicijas, ir nuo jų daugiausia priklausysią, kokie bus konstitucija. Priešrinkiminė kova eina: Birželio 2 d. bus sprendimas. Reikia vy- riausybės stabilizacijos. Komentatoriaus nuomona, tik visų trijų parti- jų koalicija gali įsistatyti. Taip maną visi padarūs prancūzai, be nuo- monių skirtumo.

- ARABŲ KOMITETAS Palestinoje įteikė pareiškimus D. Britanijos ir JAV vyriausybėms dėl komisijos Palestinos reikalams nutarimo įleisti tuo- jau į Palestiną 100.000 žydų. Savo pareiškimu, kaip Londonas sako, arabai reikalauja: atšaukti Palestinos mandatą, uždraudžiant žydų imi- graciją ir nuleidžiant jiems Palestinoje pirktis žemės; sukurti nepri- klausomą valstybę, kaip Arabų Lygos narę; atitraukti karines jėgas iš Palestinos. Arabai ginsią savo teises visomis priemonėmis. Jie patys nusprendė savo ateitį, niekam nesimašant iš šalies.

- IŠ AUSTRIJOS REIKALUJAMA EVAKUOTI TREMTINIUS/DP/. Užs. reik. min. Dr. Gruber, kaip Frankfurtas ir Londonas praneša, pareiškęs, jog Aus- trijoje tremtiniai, kurių čia esą 300.000, gadina jos santykius su kai- mynais, vorčiasi spekuliacija ir t.t. Nesuprantama, girdi, kodėl D. Bri- tanija ir JAV remia žmones, kurių didelis procentasėjo iš vieno su- nacijos. Rusai, kaip radijas praneša, palaiką tą Austrijos reikalavi- mą.

- DĖL AUSTRIJOS IR ITALIJOS SIENŲ SUREGUOJIMO, kaip Londonas prane- ša, užs. reik. min. Gruber vyksta į Paryžių, kur gegužės 30 d. tuo rei- kalu bus 4 didžiųjų valstybių užs. reik. ministerių pavaduotojų pasi- tarimas. Austrijos nacionalinėje taryboje kolliama mintis, kad Austri- ja būtų priimta į JTO. Austrija norinti būti tiltas, o ne prietiltis, Europoje.

- ŪKIO BEI MITYBOS REIKALAIŠ Vašingtone toliau tariamasi dėl tarptau- tinės organizacijos pasaulio maisto ištekliams paskirstyti steigimo. Ir Argentina nutarė dalyvauti ūkio ir maitinimo konferencijoje Vašing- tone. Dabar, kaip Londonas pažymi, čia tik viena Rusija nedalyvauja, nors ji didelis kviečių gamintojas. Austrija, Londono žiniomis, jei negaus pagalbos, gyventojams maistą turėsianti sumažinti ligi 700 kal- Turkija, be jau ankščiau skirtų 20.000 t kviečių, vėl nutarusi skirti 30.000 t miežių pagalbos reikalingiems kraštams. Šveicarija organizuo- ja maitinimo pagalbą šiai vasarai Vokietijoje, Austrijoje ir Vengrijoje vienam milijonui vaikų. Rūho srityje bulvių transportiniai traukiniai tonka lydėti ginkluotai policijai, nes užpuldinėjami slėkų gyventojų. Čekoslovakija amerikiečių zonai Vokietijoje numatys pristatyti 49.000 t sėklinių bulvių, o Danija, susiterusi su amerikiečių militarine val- džia, 20.000 t žuvies.

- LORD. MORRISONO kelionė į JAV ir Kanadą anglų laikraščių vartinama gana kritiškai, nes jis nedaug ką pozityvaus tonai pasiokęs. "Times" nuomona, Morrisono kelionės tikslas buvęs dvejopas: 1/ bendrasis- užmegsti glaudesnę bendradarbiavimą tarp D. Britanijos, JAV ir Kanados bendrajai maisto produkcijai bei jo paskirstymui ir 2/ garantuoti

Vokietijai ir Indijai maitinimo paramą. Londono žiniomis, Morrisonas pareiškęs, jog JAV Vokietijai ir Indijai taiksidėčios tiek šviečių, kiek turi atliekamų savo dispozicijoje.

- BALDUR V. SCHYRACH, apklausinėjamas Nūrnbergo, smarkiai puolęs Hitlerį, kuris jį įvedęs į klaidą. Hitleris kiekvieną protostą prieš žydų persokiojimą laikęs sentimentalumu.

GEGUŽĖS 23 D. SCHONGAU'Ų

Pabaltijo tautų pasirodymas Schongauo tampa vis didesniu visuomenės susidomėjimo centru. Aplankė jį jau keli tūkstančiai ir, reikia tikėtis, ne mažesnis skaičius dar aplankys iki jo pabaigos birželio 16 d. Šalia kasdieninės programos čia būna kartas nuo karto įvairių meninių pasirodymų, arba, galėtume sakyti, meno švenčių. Gegužės 23 d. tokią meno šventę suruošė Komptono ir Schainfeldo /ankščiau Regensburgo/ lietuvių meno ansambliai. Sudėtinė meno šventės programa, ruošiamą dviejų ansamblių, žinoma, negalėjo jau iš anksto nosukelti minties apie rivalizuojanti jų pasirodymą. Ne vieną tos šventės dalyvių, kurių čia tą dieną pasitaikė ne tik iš vietinių, bet ir iš didesnių vietovių, kaip Muncheno, Augsburgio ekskursijomis atvykusių, domino klausimas, kaip prasidės ši sudėtinė meno programa.

-Reikia pasakyti, kad jaunas mūsų meno ansamblis, vedovaujamas muz. P.Armono, savo uždavinį atliko visiškai doramai. Net ir išoriniu pasirodymu jam buvo galima teikti pėrmoneybę. Tiesa, jo programa buvo, palyginti, trumpesnė /5 mišraus choro ir 3 moterų voksteto dainos/, bet joigu kas turėtų kąpasakyti dėl to ar to dalyko atlikimo, tas turėtų atsižvelgti ir į ansamblio gyvavimo laiką, į jo sudėtį ir į kitas aplinkybes. Nėra abajojimo, kad P.Armonas, tuoliai dirbdamas su jaunuosiu mūsų ansambliu, pasieks kitus toli pralaukiančių laimėjimų.

Br.Budriūno vedovaujamas Scheinfeldiečių ansamblis savo technika yra gerokai pažengęs priekin. Tačiau, iš kitos pusės, šis meistriškumas ima nustelbti variaciją, stiliaus įvairumą, šiltumą, ypač esant didesniam repertuarui /10 dainų/. Šiaipadėti užtat gylbėje solo partijos. Scheinfeldiečių 3 teutiniai šokiai /Ragučiai, Šustas, Jonkolis/ žiūrovus maloniai nuteikė savo stilingumu, šviežumu.

Aplamai imant, abu meno ansambliai gegužės 23 d. šventėj vienas kitą darniai papildė ir įnešė to įvairumo, kurie negali duoti vienalytės programos atlikimas. G.Š.

VIETOS ŽINIOS

- TURKJOME MALONIAPROGA vakar pasigėrėti nepaprastu dainavimo menu. Mūsų koloniją aplankė Kauno Didžiojo Teatrų solistė Antonina Dambrauskaitė. Miesto teatro salėje ji davė dainų ir arijų koncertą. Pilnutėlė salė publikos turėjo malonumo išgirsti aukšto meninio lygio solistės dainavimą. Solistė Antonina Dambrauskaitė, ilgus metus dirbusi kaip pirmaujanti mūsų kauniškėje operoje, ir dabar naužmiršta savo profesijos. Dainuoja nuoširdžiai, šveria intonacija ir stipriu įsijautimu į dainuojamą dalyką, nosistengdama pigiais efektais ir bravūra užsitarnauti publikos pritarimo. Ogi publika solistę priėmė nuoširdžiais aploclismenlais ir pabaigoje išprašė dar porą ir programon neitrauktų dalykų padainuoti. P.

- PIK.TUTVILAS, Komiteto narys kultūros ir švietimo reikalams, yra Komiteto paskirtas naujuoju Liaudies Universiteto vadėju.

- WIESBADENO ANSAMBLIS, susitaręs koncertuoti kitur, tuo tarpu mūsų neaplonkys. Žada atvažiuoti apie birželio mėn. vidurį.

- PER AKTUALIJAS rytoj /V.26./ 19 val. sporto halėje Unros direktoriaus pavaduotojas p. Rietveld padarys pranešimą darbo organizavime ir jo perūpinimo reikalais. Komitetas prašo kolonijos narius gausiai dalyvauti pranešime. Po šito pranešimo tuojau pat bus Dr. Moškausko pranešimas apie paskutiniuosius pasaulio įvykius.

- ŠV. ANTANO BŪVYČIOJ por pamaldas ryt 11,30 val. giedos mūsų bažnytinis choras.

- RENTGENO FOTOGRAFAVIMAS pradodamas pirmadienį /V.27/, 14 val. sporto halėje. Fotografuoti privalo visi, kam jau sukaže penkeri metai. Atvykstant fotografuoti, su savim reikia turėti "Identification Card" Per dieną bus praleidžiama apie 1000 žmonių. Pirmadienį popiet bus fotografuojami visi lietuviai vyrai, o antradienį popiet visos moterys. Fotografuojasi tiek stovyklose gyvenantieji, tiek mieste. Unros taisyklė, išvykstant kur kitur ar emigruojant, šis fotografinis dokumentas bus būtinais reikalingas.

- ŠOFERIŲ KURSANTAMS EGZAMINAI bus atoinanti trečiadienį /V.29/. Egzaminus galės laikyti tie, kurie anksčiau neišlaikė, ir tie, kurie turėjo pataisas. Egzaminai bus I bloko pastoginėje 10 val. rytą.

- "SOVIETŲ AMBADA VAŠINGTONE neseniai išleido angliškai labai gerame popieriuje gausiai iliustruotą brošiūrą "The Sixteen Soviet Republics", kurioje 30-32 psl. yra skyriai apie "Lithuanian SSR, Latvian SSR, Estonian SSR", pailiustruoti tų "respublikų" vaizdais. Virš kiekvieną respublikų lietuvių straipsnių paduotos statistinės žinios. Apie Lietuvą rašoma: plotas - 24.000 amon.kv. mylių; gyventojų skaičius - 2.880.000; sostinė - Vilnius, gyventojų skaičius - 250.000. Pačiame straipsnyje rašoma, kad 1919 metais Lietuva buvusi atplėšta nuo Sovietų Sąjungos ir išbuvusi atskirta per 20 metų. Šis atskyrimas buvęs lemiamas tam kraštui tiek ekonominiu, tiek kultūriniu atžvilgiu, nes kraštas labai atsilikęs. Bet 1940 m. žmonės nuvertę reakcinę völdžią ir įsteigę sovietinę santvarką. Nei ultimatumas, nei raudonosios armijos įsiveržimas net nepaminti - viskas vystėsi laisva žmonių valia. Taip drąsiai meluojama oficialiame sovietų įstaigų leidinyje. Brošiūra platinama nemokamai." /Liet. Židinys, Šveicar. II, 16, Nr. 1/

- SUTARTYS, KURIAS STALINAS SULAUŽĖ, - tokį straipsnį XII.29 d. yra idėjęs "The New Leader" Julius Epstein, 1939 m. atvykęs Amerikon ir anksčiau buvęs šveicarų laikraščių "Das Volksrecht" ir "Freie Jnnerschweiz" bendradarbis. Straipsnyje įrodinėjama, kad Stalinas sužaužė kiekvieną savo pasirašytą sutartį, kai tik tam atsidarė proga. Prie straipsnio autorius padėjo 27 Stalino sulaužytų sutarčių sąrašą. Tarp jų suminėtos ir trys su Lietuva pasirašytos sutartys: 1920 m. liepos 12 d. Taikos sutartis, 1926 m. rugsėjo 28 d. Nepuolimo sutartis ir 1939 m. spalio 10 d. Sovietų - Lietuvos savitarpio pagalbos sutartis. Sąrašas yra ir 1942 m. sausio 1 d. Vašingtono Tar. Rusijos pasirašytasis Atlanto Čarteris, o taip pat Jaltos ir Potsdamo deklaracijos. /ib./

- ŠIAIPUS CURZONO LINIJOS Lenkijoje, kaip "Manchester Guardian" rašo, siaučia įvairios gaujos. Pietryčių Lenkijoje diversinės gaujos sudogino 3.132 ūkius. Kas tos gaujos? Visų pirmą raud. armijos dozortyrai. Bet nesnaudžia ir NKVD smogiamieji ir plėšiamieji daliniai /"Savo žiaurumą jie pralokia ir Gestapo"/. Nuo raud. armijos dozortyrų ir NKVD gaujų besiginą gyventojai savo ruožtu sudaro ginkluotus savisaugos būrius. /KT Nr. 17, V. 19/

- MŪSŲ KELIAS/ Nr. 20, V. 23 d. /, minėdamas At. Kairio išleistuosius "Blaškomus Lapus", atsisiekia ir "Alguvos Barą" tokiais žodžiais: "Šiaip ar taip, "Alguvos Baras" šiuo žygiu smarkiai prašovė pro šalį, todėl ateityje, ūdamasis leisti kokią knygą, turėtų būti keleriopai apdairėnis." / DN Nr. 121/308/, V. 25./